

[J. Chr. Jensen.]

teriale, som enten de paagældende Haandværkere paa Egnen eller nogen Avis eller nogen anden end Udvalget kan bedømme, fordi kun Udvalget og Ministeriet i dette Øjeblik ved, hvad man har tænkt, der skulde udføres derovre. Med Hensyn til de stedlige Haandværkere meddelte man os derovre, at de vilde kunne bygge enkelte Ting i denne Bygning, saa det kunde være forsvarligt, et Forhold, som vi naturligvis slet ikke fandt Anledning til at diskutere; dertil laa det hele alt for løst.

Efter at denne Beretning er afgivet, er der ikke forhandlet med Udvalget om noget som helst, Ministeriet har fuldt og helt paa eget Ansvar udarbejdet det foreliggende Forslag uden, som sagt, at have andet til Grundlag end, hvad Udvalget har udført, og hvad ethvert æret Medlem kan se af Optrykket i Bemærkningerne. Men jeg vil gerne have Lov til at sige her, at et Udvalg som dette har Krav paa — og det mener jeg, at dette høje Ting er særligt interesseret i at give et saadant Udvalg Løfte om —, at der ikke tillægges det uvedkommende Tendenser, og at det heller ikke beskyldes for at have handlet efter politiske Linier. Det vilde i Fremtiden være ganske umuligt at have saadan Sagskundskab til Rigsdagens Raadighed; hvis man senere maatte tillægge det saadanne uvedkommende Motiver.

Selv om Loven om Seminarieundervisningen ikke var blevet gennemført, saa kan jeg, som nu har set alle disse Seminarier fra Kælder til Kvist, erklære, at det vilde ikke have været længe, før der var kommet meget store Reparationsudgifter paa disse Seminarier, som i en lang Aarrække har været uforsvarligt forsømt, og jo længere det havde været, inden man havde foretaget denne Hovedreparation, jo flere Penge var Staten kommet til at koste paa dem. Jeg skal blot, uden at komme ind paa Enkelt-heder, nævne en Ting paa et Seminarium, som har været særlig fremhævet under denne Debat, nemlig Ranum.

Jeg vil gerne erkende, at jeg var ikke saa geografisk bevandret, at jeg paa Forhaand vidste, hvor denne By laa — ja, det er heller ikke en By —, jeg vidste ikke, der var noget, der hed Ranum, før jeg kom ud og saa det, og jeg er helt enig i de Udtalelser, det ærede Medlem Hr. Moltesen fremkom med. Det er et Sted, hvor jeg synes, man maatte faa Fjer paa Hjernen; havde jeg nær sagt, hvis man skulde opholde sig dér i saa mange Aar, som der er Tale om, en Seminarieelev skal. Men jeg

vil gerne fremhæve, at derude paa dette Ranum Seminarium er der en Pedelbolig, som Udvalgets Medlemmer følte Frygt for at gaa ind i, fordi man var ængstelig for, at den skulde falde ned.

Denne Bolig er saa elendig, at jeg tror, at ingen Landmand i dette Land turde bruge dette Hus til Svinestald af Frygt for, at det skulde falde ned over Dyrene, saa slet er dette Hus. Det er ikke for groft sagt eller i Strid med de virkelige Forhold, men det er fuldkommen rigtigt. Der var Utæthed paa Loftet og Fugtighed fra Gulvene, Vinduene kunde ikke lukkes, og det sneede og regnede ind. Jeg beklager, at Mennesker i Statens Tjeneste skal opholde sig i saadanne Hytter eller Huler soim Pedelboligen paa Ranum Seminarium. Den er saa slet, at alle de sagkyndige var fuldkommen enige om, at denne Bolig kunde ikke repareres, der var intet andet at gøre end rive den ned.

Det er ud fra disse Synspunkter, jeg har fundet Anledning til at forsvare Udvalget mod de uretfærdige Angreb, der er rettet mod dets Arbejde, heldigvis kun fra en enkelt Side.

Inger Gautier Schmit: Ved Behandlingen af Lovforslaget om Seminarieundervisningen var det fra Venstres Side magtpaaliggende, at der blev lige Adgang for unge Mennesker saavel fra By som fra Land til at komme ind paa Seminarierne, og ligeledes er det os magtpaaliggende, at der her, hvor vi drøfter Beliggenheden af de forskellige Statsseminarier, bliver taget Hensyn til, at der bliver en ligelig Fordeling mellem By og Land. Naar man ser den højtærede Ministers Forslag, kan man ikke sige, at Ligheden er opretholdt, idet der jo kun er foreslaaet eet Seminarium paa Landet, nemlig i Jelling, medens der er foreslaaet tre Seminarier i Byerne, Tønder, Haderslev og Slagelse. Altsaa maa man straks konstatere et ganske overordentligt Misforhold mellem By og Land.

Naar jeg nævner dette, er det med en ganske bestemt Tanke for Øje, idet jeg nemlig finder det uheldigt, at de unge Mennesker, som lever disse 3—4 Aar — nu bliver det altsaa 4 — paa Seminarier og faar deres Uddannelse og Undervisning, alle eller saa godt som alle kommer til at leve under Byforhold, hvilket jo vil blive Tilfældet — det kan ikke modbevises —, hvis de tre største Seminarier, dobbeltsidige, kommer til at ligge i 3 Byer, og kun eet paa Landet, i Jelling. Thi Resultatet af dette vil være, at en hel Del af den unge Lærerskare, som